

ved at stille frem for Befolkningen — ogsaa Befolkningen i Landkommunerne — et Beløb af 27 Kr., som skulde være til Disposition for Dyrtidsforanstaltningerne efter § 1, uagtet de maa vide, at Landkommunerne ikke vil og ikke kan benytte disse Midler. Der staar her for Befolkningen noget, som ser ud af meget, men som vil vise sig at være intet. Hvis jeg kunde sige dette saa skarpt, at de Herrer i deres Vrede derover vilde gaa ud hver i deres Sogn og sige: Nu skal disse Midler alligevel trods alle Vanskeligheder benyttes! saa at deres Vrede over mine Udtalelser vilde medføre, at Loven alligevel vilde blive udført i hver af de Herrer Kommuner, som den var paatænkt, skulde jeg med Glæde imødesee et saadant Resultat. Men jeg tror ikke, at de vil være i Stand til at fremkalde dette Resultat, fordi Forholdene i Landkommunerne er saadanne, at der til Foranstaltninger efter § 1, saaledes som disse opfattes ude i Landet, ikke vil være Brug for tilnærmelsesvis 27 Kr. Og fordi det Pres, som der vilde være fra Befolkningen paa Sogneraadene til at benytte § 2, udebliver, naar der ikke udtrykkelig i Loven er knyttet en Bestemmelse om Adgang til Benyttelse af § 2.

Jeg faar jo Lejlighed til, naar jeg ved Dyrtidslovens Revision kommer til at forelægge Regnskaberne for, hvorledes Loven i 1916 er anvendt, at vise, hvorledes de 12 Kr., som stod i denne Lov, er blevet benyttet, og i hvilken Grad det viser sig, at de 12 Kr. er blevet benyttet i København og i de større Købstæder og derefter aftagende i de mindre Købstæder og ude paa Landet. Der er Landkommuner, som i 1916 ikke har anvendt en Øre til Dyrtidsforanstaltninger. Der er Landkommuner, som har anvendt nogle faa Øre eller 1, 2, 3 Kr. o.s.v., men der er næppe nogen, som har anvendt det i Loven givne Maksimum. Naar dette er Forholdet, og naar man kender, hvorledes Dyrtidsforanstaltningerne i Aar er blevet anvendt, vil man med Sikkerhed kunne forudsæ, at den Omstændighed, at man forhøjer Tallet fra 15 Kr., som er gældende indenfor indeværende Periode, med 12 Kr. til 27 Kr., i mangfoldige Kommuner ikke betyder det mindste, idet Forøgelsen ikke vil blive benyttet. Det er derfor, jeg

siger, at det er tragikomisk, at Partiet Venstre har hidført det Resultat af Forhandlingerne, som begyndte med en Udtalelse af det ærede Medlem fra Assens om, at det er en Købstadlov, at Loven — tværtimod Partiets Hensigt maa jeg dog antage — er vendt til at blive en Lov for Købstæder og væsentlig for de større Købstæder.

Det ærede Medlem fra Fuglebjerg ønskede, at det maatte blive udtrykkelig sagt til Kommunerne, at man kunde faa Refusion efter § 1 ogsaa for Foranstaltninger efter § 2. Dette er udtrykkelig sagt, ikke blot her i Rigsdagen, men det er ogsaa udtrykkelig sagt i hver enkelt Kommune, men der er ingen Tvivl om, at for Kommuner, som ikke sidder inde med stort Mandskab til Administration og til Regnskabsførelse, er det ikke saa helt let at foretage en saadan Sondring og en saadan Regnskabsaflægelse. Bykommuner, som har til deres Raadighed en Administration, et Kontor, som kan udarbejde alt saadant, kan forholdsvis let ordne sig saaledes, at de foretager Foranstaltningerne efter § 2, hvor de finder det passende, og saa tager Refusion efter § 1 for en Del af det, men for Landkommunerne vil det vise sig, at naar de ikke har gjort det, skønt det udtrykkeligt er sagt til hver enkelt af dem, at de kan, er det, fordi man i Landkommunerne, hvor Arbejdet, som man ved, hviler paa enkelte Mænd, idet der ikke er Medhjælpere til Raadighed i tilstrækkelig Grad, viger tilbage for et saadant Merarbejde og derfor gaar udenom. Det er en af Grundene. Jeg har sagt, særlig henvendt til det ærede Medlem fra Fuglebjerg, som synes at interessere sig for § 2's Anvendelse: Hvorfor vil De ikke gøre det lettere, naar De gerne vil have denne Paragraf anvendt? Jeg skal imidlertid gerne paa den Opfordring, som er fremsat af det ærede Medlem fra Fuglebjerg og i øvrigt ogsaa af den ærede Ordfører for Venstre i Landstinget, paa ny gøre Kommunerne opmærksom paa dette Forhold og søge ogsaa paa anden Maade bl. a. ved at forhøje de Grænser, som vi hidtil har fastsat med Hensyn til, hvor de ved Dyrtiden vanskeligt stillede maa antages indtægtsmæssigt at finde sig, at gøre Anvendelsen af § 2 yderligere bekendt og yderligere let. Men jeg frygter